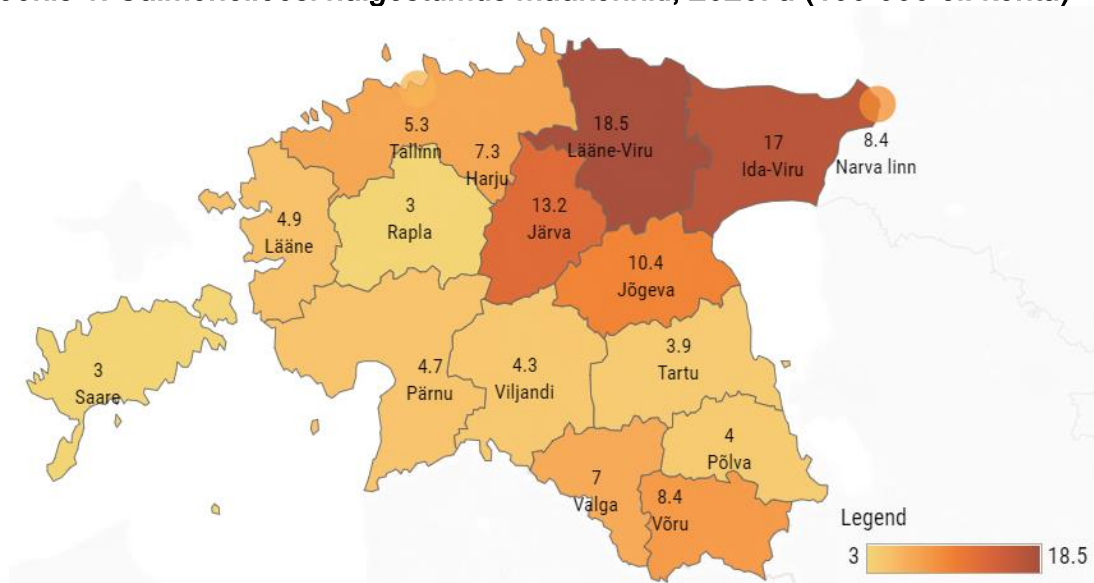

Salmonelloos Eestis, 2020. a

2020. aastal registreeriti kokku 92 salmonelloosi haigusjuhtu (haigestumus 100 000 el. kohta on 6,9). 91 haigusjuhtu on laboratoorselt kinnitatud, neist 8 nukleinhappe määramisega. Ühel juhul põhineb diagnoos kliinilisel pildil ja epidemioloogilisel seosel laboratoorselt kinnitatud juhuga. Võrdlusena registreeriti 2019. aastal 154 haigusjuhtu (haigestumus 100 000 el. kohta oli 11,7). Võrreldes 2019. aastaga vähenes haigestumine 40,2% võrra. Kokku hospitaliseeriti 48 patsienti (52,2% haigete üldarvust). Suurem haigestumus oli Lääne-Virumaal, Ida-Virumaal ja Järvamaal.

Joonis 1. Salmonelloosi haigestumus maakonniti, 2020. a (100 000 el. kohta)

Peamiseks salmonelloosi tekitajaks oli *S. Enteritidis* (46,7%), *S. Typhimurium* (14,1%) ja monofaasne *S. Typhimurium* (10,9%). 9,8% juhtudest jäi *Salmonella* tüpiseerimata.

Tabel 1. Isoleeritud salmonellade serotüübid, 2020. a

Piirkond	<i>S. Bareilly</i>	<i>S. Bredeney</i>	<i>S. Derby</i>	<i>S. Enteritidis</i>	<i>S. Hadar</i>	<i>S. Infantis</i>	<i>S. Java</i>	<i>S. Muenchen</i>	<i>S. Newport</i>	<i>S. Senftenberg</i>	<i>S. Stachus</i>	<i>S. Thompson</i>	<i>S. Typhimurium</i>	<i>S. Typhimurium</i> monofaasne	<i>S. B- ja D-grupp</i>	<i>S. spp</i>	Kokku
Tallinn	1	1	1	10			1		1	1			1	3		3	23
Harjumaa				7			1						2		2		12
Hiiumaa																	0
Ida-Virumaa				6				1				1	4		1		13
Narva			1	2									1	1			5
Jõgevamaa				2										1			3
Järvamaa				3									1				4
Läänemaa														1			1

Piirkond	S. Bareilly	S. Bredeney	S. Derby	S. Enteritidis	S. Hadar	S. Infantis	S. Java	S. Muenchen	S. Newport	S. Senftenberg	S. Stachus	S. Thompson	S. Typhimurium	S. Typhimurium monofaasne	S. B- ja D-grupp	S. spp	Kokku
Lääne-Virumaa				4								1	2	1		3	11
Põlvamaa																1	1
Pärnumaa				1									1	2			4
Raplamaa				1													1
Saaremaa				1													1
Tartumaa				1	1	1								1		2	6
Valgamaa				1									1				2
Viljandimaa				2													2
Võrumaa				2							1						3
Kokku	1	1	2	43	1	1	2	1	1	1	1	2	13	10	3	9	92
%	1,0	1,0	2,2	46,7	1,0	1,0	2,2	1,0	1,0	1,0	1,0	2,2	14,1	10,9	3,3	9,8	

Tabel 3. Harvaesinevad serotüübid

Serotüüp	Haigete arv	Seos reisimisega	Seos toiduga	Serotüübi esinemine Eestis
S. Bareilly	1	Tai	Ei selgunud	1960-69 - 8, 2014 - 1
S. Bredeney	1	Ei ole	Ei selgunud	1980-89 - 1, 2000 - 1
S. Senftenberg	1	Ei ole	Ei selgunud	1960-1999 - 59
S. Stachus	1	Ei ole	Ei selgunud	Ei esinenud
S. Thompson	2	Ei ole	Ei selgunud	1960-99 - 34, 2008-2010 - 2, 2016-2018 - 4

Tabel 2. Salmonelloos. Haigete jagunemine soo ja vanuse järgi, 2020. a

Sugu	Vanusrühmad											Kokku	%
	0	1-4	5-9	10-14	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-t-ta			
M	5	6	6	4	2	5	2	6	2	14		52	56,5
N	2	4	10	1	1	2	6	2	5	7		40	43,5
Kokku	7	10	16	5	3	7	8	8	7	21	0	92	
%	7,6	10,9	17,4	5,4	3,3	7,6	8,7	8,7	7,6	22,8	0,0		

56,5% haigestunudest olid mehed ja 43,5% naised. Kogu haigestunudest 41,3% olid lapsed vanuses 0-14 aastat. 30,4% haigestunudest olid vanuses üle 50 aastat.

Esines kuus rühmaviisilist haigestumist kahe juhuga (ühel korral S. Typhimurium ühel juhul S. Bareilly + S. Newport, neljal korral S. Enteritidis) ja üks kolme juhuga (S. Enteritidis).

8 juhul leidis nakatumine aset oletatavalt väljaspool Eestit (Egiptuses üks, Singapuris üks, Slovakkias üks, Soomes kaks ja Tais kolm).

Seost toiduga võib oletada 14 juhul, sh munad või toormune sisaldav toit viiel juhul, kanaliha ühel juhul, muu toit viiel juhul.

On olemas referentfunktsiooni raames uuritud 99 kultuuri tundlikkuse määramise tulemused. Edastatud andmetes oli 22 multiresistentset (3 ja rohkem preparaadi suhtes) tekitajat: 13 kolme-kuue preparaadi suhtes monof. S. Typhimurium, seitse nelja-viie preparaadi suhtes S. Typhimurium, üks nelja preparaadi suhtes S. Infantis ja üks kolme preparaadi suhtes S. Enteritidis.

23,2% kultuuridest on resistentsed tetratsükliini, 22,2% sulfoonamiidide ning 21,2% ampitsilliini suhtes. 56,6% kultuuridest on tundlikud kõikide preparaatide suhtes.

Tabel 4. Salmonellade antimikroobne tundlikkus, 2020. a (kõik serotüübid)

Antimikroobne preparaat	Tundlik	Resistentne	Kokku uuriti
Ampitsilliin	78	21	99
Gentamütsiin	98	1	99
Klooramfenikool	89	10	99
Kolistiin	82	17	99
Meropeneem	99		99
Nalidiksiinhape	86	13	99
Sulfoonamiidid	77	22	99
Tetratsükliin	76	23	99
Tigetsükliin	99		99
Trimetoprim	96	3	99
Tsefotaksiim	99		99
Tseftasidiim	99		99
Tsiprofloksatsiin	85	14	99

Koostaja: J. Epštein. Nakkushaiguste seise ja epideemia tõrje osakond